

राज्यात माहे जून ते ऑगस्ट, २०१८ या
कालावधीत अतिवृष्टीमुळे झालेल्या शेतीपिकांच्या
नुकसानीसाठी मदत देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
महसूल व वन विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : सीएलएस-२०१८/प्र.क्र.२२७/म-३,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२
दिनांक : १० जुलै, २०१९

वाचा : महसूल व वन विभाग, शासन निर्णय क्र.सीएलएस-२०१५/प्र.क्र.४०/म-३, दि.१३.५.२०१५

प्रस्तावना:-

राज्यात माहे जून ते ऑगस्ट, २०१८ या कालावधीत अतिवृष्टीमुळे झालेल्या शेतीपिकांच्या नुकसानीसाठी बाधित शेतकऱ्यांना मदत देण्यासाठी आवश्यक असलेल्या निधीची मागणी सर्व विभागीय आयुक्तांकडून मागविण्यात आली होती. सर्व विभागीय आयुक्तांकडून प्राप्त झालेल्या निधी मागणीच्या प्रस्तावानुसार आवश्यक निधी वितरीत करण्यास मान्यता देण्याचा प्रस्ताव मंत्रिमंडळ उपसमितीसमोर सदर करण्यात आला होता. यासंदर्भात दिनांक २८ जून २०१९ रोजीच्या मंत्रिमंडळ उपसमितीच्या बैठकीत सदर प्रस्तावास मान्यता देण्यात आली आहे. त्यानुसार निधी वितरित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय-

राज्यात माहे जून ते ऑगस्ट, २०१८ या कालावधीत अतिवृष्टीमुळे झालेल्या शेतीपिकांच्या नुकसानीसाठी बाधितांना मदत वाटप करण्यासाठी या शासन निर्णयासोबत जोडलेल्या परिशिष्टानुसार एकूण रुपये १३९,९९,९८,००० (रुपये एकशे एकोणचाळीस कोटी एकोणीस लाख अठरा हजार फक्त) इतकी रक्कम वितरीत करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

२. बाधित शेतकऱ्यांना मदतीचे वाटप करतांना खालील अटी व शर्तीची पूर्तता करण्याची दक्षता घ्यावी :-

- १) महसूल विभाग व कृषि विभागाच्या क्षेत्रिय अधिकाऱ्यांकडून करण्यात आलेल्या संयुक्त पंचनाम्याच्या आधारे पिकांचे ३३% किंवा त्यापेक्षा जास्त नुकसान झालेल्या प्रकरणी मदत अनुज्ञेय राहील.
- २) मदतीची रक्कम संबंधित बाधितांच्या बँक खात्यात थेट जमा करण्यात यावी. कोणत्याही बाधितांना रोख अथवा निविष्टा स्वरूपात मदत देण्यात येऊ नये.
- ३) पिकांच्या झालेल्या नुकसानीकरीता मदतीची रक्कम खातेदारांच्या बँक खात्यावर थेट जमा करतांना मदतीच्या रक्कमेमधून कोणत्याही बँकेने कोणत्याही प्रकारची वसुली करू नये.
- ४) सदर रक्कमेचे वाटप पूर्ण झाल्यानंतर, रक्कम वाटप करण्यात आलेल्या लाभार्थ्यांची यादी त्यांना प्रदान केलेल्या रक्कमेच्या माहितीसह, जिल्हाधिकारी कार्यालयाच्या संकेतस्थळावर प्रसिद्ध करावी. तसे केल्याचे प्रमाणपत्र व निधीचा विनियोग केल्याचे उपयोगिता प्रमाणपत्र शासनाकडे पाठविण्यात यावे.

५) बाधित शेतकऱ्यांना वाटप करावयाचे मदतीची रक्कम संबंधित शेतकऱ्यांच्या आधार संलग्नित बँक खात्यामध्ये थेट हस्तांतर पद्धतीने (Direct Benefit Transfer) पद्धतीने प्रदान करावी. परंतु एखाद्या व्यक्तीकडे आधार क्रमांक नसेल तर अशी व्यक्ती लाभापासून वंचित राहू नये म्हणून अन्य पर्यायी व व्यवहार्य ओळखपत्राच्या आधारे (उदा. आधार ओळख नोंदणी पावती, भारत निवडणूक आयोगाने दिलेले मतदान ओळखपत्र, आयकर विभागाने दिलेले स्थायी लेखा क्रमांक पत्र (PAN), वाहन चालविण्याचा परवाना, पारपत्र, बँकेची पुस्तीका) खातरजमा करून प्रदान करण्यात यावी.

३. खरीप २०१८ मधील दुष्काळासाठी पीक नुकसानीकरीता ज्या बाधित शेतकऱ्यांना यापूर्वीच मदत देण्यात आली आहे त्यांना पुन्हा या नुकसानीसाठी मदतीचे वाटप करून मदत रकमेची द्विरुक्ती करता येणार नाही.

४. या प्रयोजनार्थ होणारा खर्च मागणी क्रमांक सी-६, प्रधान लेखाशिर्ष- २२४५, नैसर्गिक आपत्तीच्या निवारणासाठी सहाय्य, ०२, पूर, चक्रीवादळे इत्यादी, १०१ - अनुग्रह सहाय, (१२) राज्य आपत्ती प्रतिसाद निधीच्या मानकाव्यतिरिक्त खर्च, (१२) पीक नुकसानीमुळे शेतकऱ्यांना सहाय्य (अनिवार्य) ३१, सहाय्यक अनुदाने (वेतनेत्तर) (२२४५ २३०९) या लेखाशिर्षाखाली सन २०१९-२० या आर्थिक वर्षी उपलब्ध असलेल्या तरतूदीमधून भागविण्यात यावा.

५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१९०७१०९५२६२७२९१९ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(सु. ह. उमराणीकर)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा.मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव
२. सर्व अप्पर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव, मंत्रालयीन विभाग
३. सर्व विभागीय आयुक्त,
४. सर्व जिल्हाधिकारी,
५. आयुक्त (कृषी), महाराष्ट्र राज्य, पुणे
६. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी,
७. महालेखापाल -१/२ (लेखाअनुज्ञेयता) महाराष्ट्र, मुंबई/नागपूर (प्रत्येकी ३ प्रती)
८. महालेखापाल -१/२ (लेखाप्रिक्षा) महाराष्ट्र, मुंबई/नागपूर (प्रत्येकी ३ प्रती)
९. संचालक, लेखा व कोषागारे, मुंबई-३२
१०. महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मंत्रालय, मुंबई-३२.
११. वित्तीय सल्लागार व सहसचिव, मदत व पुनर्वसन, मंत्रालय, मुंबई यांना आवश्यक निधी बीम्स प्रणालीवर वितरित करण्याच्या विनंतीसह अग्रेषित

१२.उप सचिव (म-११/ब-१/पीएसी/पीएसी-१), महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई

१३.वित्त विभाग (व्यय-९ /व्यय-३/अर्थसंकल्प-३/अर्थसंकल्प-६), मंत्रालय, मुंबई.

१४.म-३ कार्यासन (निवडनस्ती).

प्रत माहितीसाठी अग्रेषित

१. मा.मंत्री, मदत व पुनर्वसन यांचे खाजगी सचिव
२. मा.राज्यमंत्री, मदत व पुनर्वसन यांचे खाजगी सचिव.

शासन निर्णय क्रमांक: सीएलएस-२०१८/प्र.क्र.२२७/म-३, दिनांक १० जुलै, २०१९ चे परिशिष्ट

(क्षेत्र हेक्टरमध्ये व रक्कम रुपयात)

विभाग	बाधित जिरायत पिकांचे क्षेत्र	आवश्यक मदत (हेक्टरी रु.६८००)	बाधित बागायत पिकांचे क्षेत्र	आवश्यक मदत (हेक्टरी रु.१३५००)	बाधित फळ पिकांचे क्षेत्र	आवश्यक मदत (हेक्टरी रु.१८०००)	वितरित करण्यात येत असलेली रक्कम
१	२	३	४	५	६	७	८
कोकण	३८६.६६	२६२९४६८	१७२.९८	२२१४९७२	१०.४७	१७०५९२	५०२२०००
पुणे	१२८०.८७	८९१७९७६	१४०५३.३७	१९१६५७०००	२५८.१९	४६४७४२०	२०५२२२३००
नाशिक	९८८.१९	६७११६९२	३८०.२९१	५१३३९९५	०.८४	१५१२०	११८६८७००
औरंगाबाद	६७६६७.७	४६०९४०३६०	६७२.८	९०८२८००	४३.३	७७७६००	४७००००५००
अमरावती	६२१८४.२९	४२२८५३१७२	५५४.३९	७४८४२६५	२६५.८८	४७८५८४०	४३५१२३०००
नागपूर	३७०४८.८३	२५१९३२०४४	९२३.२५	१२४६३८७५	१५.८७	२८५६६०	२६४६८९५००
राज्यात एकूण							१३९१९९८०००